

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Elizabeth Hiltunen

Saukki & Oravat -tribuuttikonsertti

Musikaalikonsertin luomisvaiheet ja muistojen herättäminen musiikin keinoin

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi (AMK)

Musiikin tutkinto

Opinnäytetyö

17.5.2021

Tekijä(t) Otsikko	Elizabeth Hiltunen Saukki & Oravat -tribuuttikonsertti – Musikaalikonsertin luomisvaiheet ja muistojen herättäminen musiikin keinoin
Sivumäärä Aika	26 sivua + 1 liite 17.05.2021
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Musiikin tutkinto
Suuntautumisvaihtoehto	Varhaisiän musiikkikasvatus ja taiteen soveltava käyttö
Ohjaaja(t)	Annu Tuovila, MuT Sanna Vuolteenaho, MuM
<p>Opinnäytetyöni koostuu Saukki & Oravat -tribuuttikonsertin tallenteesta sekä konsertin työ- ja toteuttamisprosessin kuvauksesta ja arvioinnista. Vastasin konsertin suunnittelusta, käsikirjoituksesta, harjoittamisesta, ohjauksesta, koreografisoinnista ja markkinoinnista. Olin myös itse mukana esityksessä.</p> <p>Opinnäytetyön lähtökohtina esittelen musiikkimuistojen merkitystä ja musiikin hyvinvointivaikutuksia. Musiikki vaikuttaa ihmisten tunteisiin ja luo kuulijassa henkilökohtaisia mielikuvia. Se voi herättää meissä voimakkaita muistoja ja viedä meidät takaisin tarkkaan aikaan ja paikkaan menneisyyteen.</p> <p>Tavoitteina oli luoda elämyksellinen, laadukas ja kaiken ikäisiä viihdyttävä kokonaisuus, joka toisi esiin positiivisia tunteita ja herättäisi muistoja vuosien takaa. Konsertti esitettiin videotallenteena YouTube suoratoistopalvelun kautta 14.4.2021. Ensiesityksen jälkeen tallenne jäi katsottavaksi YouTubeen.</p> <p>Konsertin suunnittelu alkoi keväällä 2020. Tärkeimmät tavoitteeni liittyivät konsertin sisältöön ja sen mahdollisimman laadukkaaseen toteutukseen sekä pedagogisesti sensitiiviseen ohjaukseen. Tavoitteiden toteutumisen arvioinnin perustaksi keräsin ohjattaviltani kirjallisen palautteen ohjauksesta sekä analysoin konsertin työprosessin aikana kerääntynyttä aineistoa. Tähän aineistoon kuuluu kappaleista tehtyjä äänitteitä, harjoituskaudelle täytettyä Excel -taulukkoa sekä konsertista saatua suullista palautetta.</p> <p>Toivon opinnäytetyöni tarjoavan muille vinkkejä tämänkaltaiseen työskentelyyn sekä uusia näkökulmia ja ajatuksia musiikin eheyttävään voimaan.</p>	
Avainsanat	Konsertti, musikaali, lastenmusiikki, musiikkimuistot, tunnetaidot, lasten maailma

Author Title	Elizabeth Hiltunen Saukki & Oravat -tribute Concert: Stages of Creating a Musical Concert and Evoking Memories Through Music
Number of Pages Date	26 pages + 1 attachment 17 May 2021
Degree	Bachelor of Music Pedagogy
Degree Programme	Music
Specialisation option	Early Childhood Music Education and Community Music
Supervisor Examiner	Annu Tuovila, DMus Sanna Vuolteenaho, MMus
<p>In my final project, I produced a Saukki & Oravat Tribute Concert and made a video recording of it. I was responsible for the planning the concept, recruiting and rehearsing the performers, scripting, choreographing, directing, and marketing the concert. I also performed in the show myself.</p> <p>In this report, I document, discuss, and evaluate the process and highlight the importance of musical memories and the effects of music on well-being. Music affects people's emotions and creates personal associations in the listener. It can evoke strong memories in us and take us back to a specific time and place in the past.</p> <p>My goals were to create an experiential, high-quality and entertaining entity for people all ages that would evoke positive emotions and memories from the past.</p> <p>A video recording of the concert was premiered on YouTube on April 14th, 2021. After the premiere, the recording remained for viewing on YouTube.</p> <p>The planning of the concert began in the spring of 2020. My main goals were related to creating a high-quality concert as well as pedagogical sensitivity in rehearsing the performers. As a basis for evaluating accomplishment of my goals, I collected written feedback from the performers and analyzed the material gathered during the rehearsal process, recordings of the songs during rehearsals, documentation of production schedules and direct oral feedback from viewers.</p> <p>I hope my project will inspire other early childhood music educators who produces similar projects and that will give them practical tips for executing their projects.</p>	
Keywords	Children's music, concert, musical, musical memory, emotional skills, children's world

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Saukki ja Oravat konseptin historia	2
2.1	Ross Badgasarian (1919–1972)	2
2.2	Sauvo Puhtila (1928–2014)	3
3	Musiikkimuistot ja lapsen maailma konsertin keskipisteenä	3
3.1	Musiikkimuistot	4
3.2	Lapsen maailma	4
4	Konsertin valmistaminen	5
4.1	Esivalmistelut	5
4.2	Kappaleiden valinta	6
4.3	Sovitukset ja käsikirjoituksen luominen	7
4.3.1	Sovitukset	7
4.3.2	Käsikirjoitus	8
4.4	Harjoituskausi ja sen suunnittelu	13
4.5	Ohjaus	15
4.6	Rekvisiitta	17
4.7	Promoaminen	18
5	Työn arviointi ja tavoitteiden toteutuminen	19
5.1	Tavoitteiden toteutuminen kerätyn aineiston perusteella	19
5.2	Ohjaukselliset tavoitteet ja ohjattavien kirjallinen palaute	21
6	Pohdinta	22
	Lähteet	25
	Liitteet	
	Liite 1. Konserttitallenne	
	Liite 2. Konsertin käsikirjoitus	

1 Johdanto

Opinnäytetyöni käsittelee Saukki ja Oravat -musikaalikonsertin työ- ja toteuttamisprosessin kuvauksen ja arvioinnin. Konsertti rakentui sanoittaja-säveltäjä Sauvo ”Saukki” Puh-tilan Saukki ja Oravat studioalbumilta vuodelta 1965, ja niiden ympärille kirjoittamastani käsikirjoituksesta. Konsertin hahmoina olivat Saukki ja Oravat: Elmeri, Nestori ja Simeoni. Konsertin punaisena lankana toimii Saukin tavoite saada Oravat yöunille. Konsertti kuvattiin 29.3. Arabiasalissa ja esitettiin YouTuben kautta 14.4. 12 hengen kokoonpanolla. Konsertin prosessin vaiheet etenivät idean syntymisestä konserttipaikan valintaan ja siitä kappaleiden valitsemiseen, käsikirjoituksen luomiseen, sovittajan ja esiintyjien hankkimiseen, harjoituskauden suunniteluun ja sen toteutukseen, mainostamiseen ja lopulta itse konserttiin.

Tässä opinnäytetyössä käsittelen konsertin toteuttamiseen liittyvät vaiheet. Paneudun eritoten konsertin käsikirjoituksen luomiseen ja esiintyjien ohjaamiseen. Minulla oli kokonaisvastuu konsertin suunnittelusta, harjoituksista ja markkinoinnista. Lisäksi ohjasin harjoitukset ja konsertin sekä rakensin käsikirjoituksen.

Sain idean opinnäytetyöhöni syksyllä 2019 Hanna-Maija Aarnion luennoimalla lastenmusiikin historiaa tunnilla. Olen opintojeni alusta asti tiennyt, että haluan tehdä projektiluontoisen opinnäytetyön, jossa pääsen hyödyntämään taiteen soveltavan käytön työtapoja, joten idean saatuani ryhdyin heti toimeen. Opintojeni aikana Metropoliasa olen päässyt tekemään monia erilaisia konsertteja, jotka ovat tuntuneet itselle luontevimmalta ja mielekkäimmältä tavolta oppia pedagogisia sekä taiteen soveltavan käytön työtapoja. Musikaalit ja teatteri ovat olleet pitkään intohimoni, joten päädyin nopeasti päätökseen toteuttaa opinnäytetyöni musikaalikonsertin muodossa, jossa pääsen hyödyntämään monipuolisesti taitojani.

Tärkeimmät tavoitteeni liittyivät konsertin sisältöön ja sen mahdollisimman laadukkaaseen toteutukseen sekä pedagogisesti sensitiiviseen ohjaukseen. Vaikka Saukki ja Oravat on lapsille suunnattu konsepti, tavoitteena oli luoda elämyksellinen, laadukas ja kaiken ikäisiä viihdyttävä konserttielämys, joka tuo esiin positiivisia tunteita ja herättää muistoja vuosien takaa. Konsertin käsikirjoitukseen halusin sisällyttää asioita lapsen maailmasta. Kappaleiden toteutukset ja sovitukset myötäilevät paljon alkuperäisiä levytyksiä, sillä halusin mahdollistaa aikuiskatsojille musiikkimuistojen muodostumisen.

Opinnäytetyöni lopussa analysoin tavoitteiden toteutumista yleisöpalautteen, ohjattavien palautteen ja keräämäni aineiston perusteella. Lisäksi pohdin omaa oppimista konsertti-projektia tehdessä.

2 Saukki ja Oravat konseptin historia

Saukki ja Oravat konsepti on suomalainen vastine yhdysvaltalaiselle Alvin and the Chipmunks eli Alvin ja maaoraville, jonka on luonut Ross Bagdasarian. Latinalaiselle Amerikalle oma versio kokoonpanolle oli Lalo Guerrero y las ardillas, minkä albumi julkaistiin samana vuonna kuin Alvin and the Chipmunks. Joidenkin lähteiden mukaan Bagdasarian olisi haastanut Lalo Guerreron oikeuteen plagioinnista. Suomalaisessa versioissa, Saukki & Oravat studioalbumilla Saukkia esittää Sauvo Puhtila ja oravien ääninä on Eino Virtanen.

2.1 Ross Bagdasarian (1919–1972)

Ross Bagdasarian, taiteilijanimeltään David Seville oli amerikkalainen laulaja-lauluntekijä, tuottaja ja näyttelijä. Hänen ensimmäinen tunnettu kappaleensa on Come On-A-My House, jonka hän kirjoitti vuonna 1939. Kappale nousi listoille vasta 1951 Rose Mary Clooneyn esittämänä. (IMDb 2021; Dessem 2017.)

Ross osti perheensä säästöillä nauhurin, jolla pystyi vaihtamaan äänen nopeutta. Hän teki sillä kokeiluja pianon kanssa. Hän äänitti omaa lauluansa puolet hitaammassa tempossa, minkä jälkeen hän soitti kappaleen puolet nopeammalla tempolla. Tällä tekniikalla hän loi kappaleen Witch Doctor vuonna 1958, mikä pääsi Billboard listan ykköseksi huhtikuussa samaisena vuonna. Kappale on duetto Rossin normaalilla ja nopeutetulla äänillä. Singleä myytiin 1.5 miljoonaa kappaletta ja se aikaansai paljon näkyvyyttä Bagdasarianille. Tätä tekniikkaa hyödyttäen Bagdasarian teki maaoravien debyyttikappaleen The Chipmunk Song marraskuussa 1958. Tällöin kokoonpanoa kutsuttiin nimellä David Seville and The Chipmunks. (Worth 2009.)

Alvin and the Chipmukseista on tehty myös kolme animaatiosarjaa: The Alvin Show 1961–62, Alvin and the Chipmunks 1983–90 ja ALVINNN!!! And the Chipmunks 2015-. Konseptista on tehty myös kahdeksan kokopitkää lastenelokuvaa: The Chipmunk Adventure 1987, Alvin and the Chipmunks Meet Frankenstein 1999, Alvin and the Chipmunks Meet the Wolfman 2000, Little Alvin and the Mini-Munks 2003, Alvin and the

Chipmunks 2007, Alvin and the Chipmunks: The Squeakquel 2009, Alvin and the Chipmunks: Chipwrecked 2011, Alvin and the Chipmunks: The Road Chip 2015.

2.2 Sauvo Puhtila (1928–2014)

Sauvo Puhtila eli paremmin taiteilijanimeltään tunnettu Saukki on sodanjälkeisen ajan merkittävimpiä sanoittajia. Hän teki 1950- ja 1960-luvuilla moneen suomalaiseen suosittuun iskelmäkappaleeseen sanoituksia. Hän aloitti uransa 1940-luvun lopulla yhdessä sanoittaja Reino Helismaan kanssa. Puhtila on ollut yli 1400 suomalaisen kappaleen sanoituksen takana. Suosituimpia niistä ovat Olavi Virran Poika varjoiselta kujalta, Laila Kinnusen Mambo Italiano ja Brita Koivusen Suklaasydän. (Virtanen 2014; Matilainen 2015.)

Puhtilan tuotanto painottuu enimmäkseen ulkomaisten laulujen sanoittamiseen. Hän sanoitti ja käänsi erityisesti italialaisia iskelmiä 1950-luvulla. Puhtila on myös tunnettu hengellisten laulujen, oopperoiden, operettien, musikaalien, joululaulujen sekä lasten laulujen sanoituksista. (Virtanen 2014.)

3 Musiikkimuistot ja lapsen maailma konsertin keskipisteenä

Konsertin valmisteluvaiheessa pohdin menneisyydestä tuttujen kappaleiden mieleen painumista. Seuraavissa alaluvuissa käsittelen musiikkimuistojen syntymistä ja siihen liittyvää tutkimustietoa. Tämä aihe valikoitui, sillä olen kohdannut musiikkimuistojen syntymistä myös omakohtaisesti. Itselläni on tullut välillä voimakkaita tunnereaktioita vanhoista kappaleista, joita en ole kuullut pitkään aikaan. Muistan kappaleiden sanat ulkoa ja pystyn palaamaan ajassa taaksepäin hetkiin, joissa olen kyseistä kappaletta kuunnellut. Hetket ovat voineet olla onnellisia, haikeita tai surullisia, ja kappaletta kuunnellessani pääsen uudestaan kokemaan samat tunteet.

Toisena asiana pohdin, kuinka hyödynnän taiteen soveltavan käytön työtapoja ja, mitä asioita täytyy huomioida lastenkonserttia tehdessä. Taiteen soveltavalla käytöllä tarkoitetaan taiteen hyödyntämistä esimerkiksi hyvinvoinnin parantamiseksi. Taiteen soveltavassa käytössä pääasiassa ei ole taiteelliset tavoitteet, vaan esimerkiksi yhteisöllisyyden edistäminen. Halusin konsertin juonen olevan selkeä, opettavainen ja hauska, missä huomioitaisiin lapsen maailma.

Näiden pohdintojen perusteella halusin lähteä tekemään koko perheelle tarkoitettua musikaalikonserttia, joka olisi laadukkaasti tehty sekä hyvin suunniteltu kokonaisuus, jossa katsoja pääsisi kokemaan monenlaisia tunteita.

3.1 Musiikkimuistot

Musiikki herättää monilla eri tasoilla mielikuvia kuulijassa. Ne ovat jokaiselle henkilökohtaisia ja kuuntelija on itse niiden paras tulkki. Ihmisen omassa mielenmaisemassa musiikki voi kuulostaa siltä, miltä jokin tunne tuntuu. Joskus ihminen ei osaa ilmaista omaa tunnetta ennen kuin kuulee sen musiikista. Musiikin kuunteleminen voi viedä ihmisen mielenmaiseman tietoisuuteen, jolloin hän ikään kuin katselisi itseään elokuvassa. Tämän kaltainen tila on vapaan assosiaation kaltainen tila, jota voidaan verrata unityöskentelyyn. (Ahonen-Eerikäinen 1997, 55–65.) ”Musiikki on tunteiden tulkki ja mielikuvien kieltä. Musiikki koskettaa tunteita. Se herättelee niitä.” (Ahonen-Eerikäinen 1997, 55).

Tunteet liittyvät läheisesti muistiin. Kokemukset, jotka ovat herättäneet tunteitamme, olivat ne positiivisia tai negatiivisia, muistetaan paremmin kuin sellaiset kokemukset, jotka eivät ole herättäneet tunteita lainkaan. (Saarenheimo 2014.) Monilla on varmasti kokemuksia esimerkiksi tietyn kappaleen synnyttämistä voimakkaista tunnereaktioista, joista välittömästi tulee mieleen jokin tilanne, jossa olemme kokeneet jotain merkittävää. Tällainen kokemus voi tuntua eheyttävältä. Kappaleen luomat tunnereaktiot ja mielikuvat voivat johdattaa meidät tarkkaan aikaan ja paikkaan menneisyyteen, jotka musiikin keinoin avautuvat meille uudestaan. (Lehtonen 2018.)

Musiikkiterapiassa käytetään musiikkimuistoja apuvälineenä. Itselle merkittävistä kappaleista voidaan tehdä ”oman elämän soundtrack”, joka muodostuu eri elämänvaiheissa koetuista merkittävistä kappaleista sekä niihin liittyvistä kokemuksista, elämyksistä, tärkeistä ihmisistä ja vuorovaikutustilanteista. (Lehtonen 2018; Lehtonen, Juvonen, Ruismäki 2015, 111.)

3.2 Lapsen maailma

Lapsen maailmalla tarkoitetaan elämää lapsen näkökulmasta. Tärkeitä kysymyksiä lapsen näkökulmaa käsiteltäessä ovat muun muassa, mistä lapsi on kiinnostunut, mitä hän opettelee, ja mitkä asiat ovat hänelle tuttuja ja turvallisia. Tässä luvussa avaan asioita, joihin paneuduin suunnitellessani konserttia ja käsikirjoitusta.

Halusin sisällyttää konsertin juoneen arkisen tilanteen, joka olisi lapsille tuttua. Nukkumaanmeno tilanteet ovat sellaisia, mitä lapset harjoittelevat ja ne voivat olla välillä ikävyyttäviä tilanteita lapselle. Täten Saukki ja Oravat sopivat hyvin tähän yhteyteen sillä Oravien vastentahtoinen reagointi nukkumaanmenolle ja innostuminen leikkiin tuovat viihdyttävää ja samaistuttavaa sisältöä lapselle.

Onnistumisen kokemukset ja uuden oppiminen ovat myös tärkeitä asioita lapselle. Näitä asioita olen pyrkinyt sisällyttämään konserttiin osallistamisen avulla. Lasta kannustamalla ja antamalla hänelle onnistumisen kokemuksia tuemme lasta kehittämään myönteistä minäkuvausta itsestään (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018, 49).

Halusin myös sisällyttää juoneen lapsen tunnetaitoja vahvistavia asioita. Lapsen tunnetaitoja vahvistetaan heidän kanssaan opettelemalla, havaitsemalla, tiedostamalla ja nimeämällä tunteita (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018, 21). Tunnetaidot auttavat meitä säätelemään ja ilmaisemaan omia tunteita, tunnistamaan tarpeita, hillitsemään itseä, luomaan hyviä ihmissuhteita ja huolehtimaan omasta hyvinvoinnista. Tunnetaidot eivät synny itsestään vaan niitä voidaan oppia ja vahvistaa läpi elämän. Se, miten lapsena on opittu säätelemään, ilmaisemaan ja tunnistamaan tunteita, vaikuttaa huomattavasti siihen, miten vaikeissa ajoista selviää elämässä, miten itse toimii suhteessa muihin, ja miten rakentaa omaa minäkuvausta (YTHS 2021.)

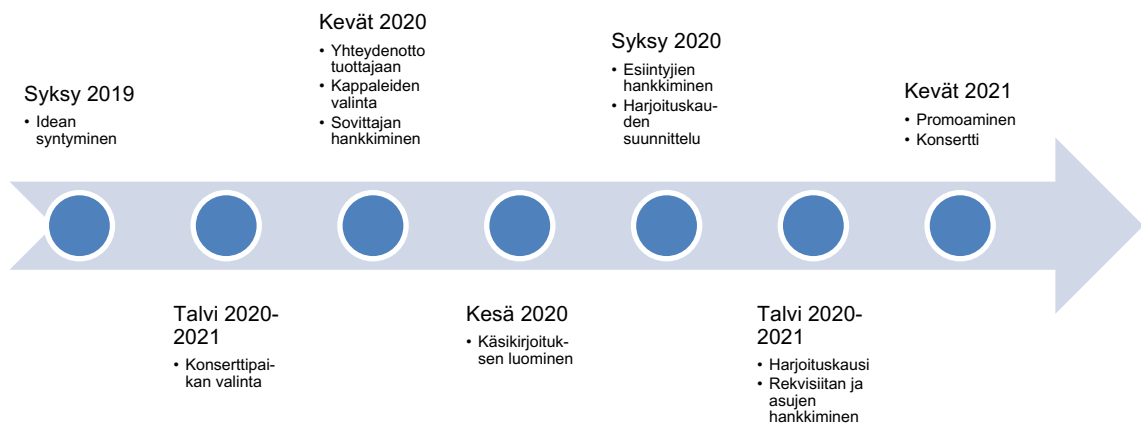
4 Konsertin valmistaminen

4.1 Esivalmistelut

Ensimmäinen asia ennen konsertin rakenteen miettimistä oli ottaa selvää ja huomioida konsertin järjestämiseen liittyvät asiat kuten konserttipaikka, -aika ja vaadittava äänentoisto. Minulla oli jo koulumme Arabiasalin varustuksesta ja tekniikasta tietoa ja kokemusta aikaisempien koulun konserttien myötä, joten näin parhaaksi vaihtoehdoksi järjestää konsertin kyseisessä salissa. Olin yhteydessä koulumme tuottajaan Pirjo Aittomäkeen maaliskuussa 2020. Uuden Soiva-rakennuksen vuoksi oli kuitenkin hieman epäselvää, milloin konsertti voitaisiin järjestää, joten esityspaikka jäi vielä auki suunnittelun alkuvaiheessa. Syksyllä 2020 Arabiasali oli kuitenkin jo varattuna. Alun perin konsertti oli tarkoitus järjestää tammikuussa 2021, mutta Soiva-rakennukseen muuttaminen muutti hieman järjestelyjä. Uusi päivämäärä konsertille oli 29.3.2021 ja paikkana toimi Arabiasali uudessa Soiva-rakennuksessa.

Vallitsevan pandemiatilanteen ja kokoontumisrajoitusten vuoksi konsertissa ei ollut esityspäivänä yleisöä, vaan konsertti kuvattiin monikameratuotannolla. Se esitettiin YouTubeen kautta 14.4. klo 18. Ensiesityksen jälkeen tallenne jäi katsottavaksi YouTubeen.

Alla on esittämäni aikajana konsertin valmistumisesta. Ensimmäisenä asiana oli idean synty syksyllä 2019, jonka jälkeen talvella 2020–2021 aloin miettimään konserttipaikkaa. Keväällä 2020 otin yhteyttä koulumme tuottajaan ja valitsin konserttikappaleet, minkä jälkeen otin yhteyden sovittajaan. Kesällä 2020 loin käsikirjoituksen. Isoimmat esivalmistelut tein syksyllä 2020, jolloin hankin esiintyjät ja suunnittelin harjoituskauden valmiiksi. Talvella 2020–2021 harjoituskausi käynnistyi ja kokosin rekvisiitan sekä asut. Promoaaminen ja konsertti ajoittuivat keväälle 2021. Koko konserttiprojekti kesti yhteensä noin 1,5 vuotta.

Kuvio 1. Aikajana konsertin valmistumisesta.

4.2 Kappaleiden valinta

Konsertin rakenteen valmistelun ensimmäinen vaihe oli kappaleiden valinta. Kuuntelin Saukki ja Oravat albumia ja kuvittelin mielessäni samaan aikaan lavalla tapahtuvaa toimintaa kappaleiden aikana ja niiden välissä. Sain nopeasti inspiraation tietyistä kappaleista, joista suurin osa oli jo ennestään lapsuudestani tuttuja kappaleita. Alun perin mi-

nulla oli kuusi kappaletta, joista yksi oli encore, eli ylimääräinen kappale, mikä ei sisällynyt konsertin juoneen. Ensimmäisessä versioissa konsertin kappaleet olivat Elmerin humppa, Jöröjukka-rock, Villinlännen villitys, Pikkuoravien kuuraketti, Pikku oravien tuutulaulu ja encore-kappaleena Jee jee jee. Loppujen lopuksi päädyin kuitenkin viiteen kappaleeseen, jotka kaikki vievät konsertin juonta eteenpäin. Seuraavat kappaleet päätyivät esitellyssä järjestyksessä konserttiin:

Elmerin humppa - Saukki ja Oravat, kesto 2:30

Alkuperäismusiikki & sanat:
 traditionaalinen, mutta toistaiseksi tunnistamaton
 ("Tule meille vaan, meillä leivotaan")
 Oravasanointus: Sauvo "Saukki" Puhtila
 Musiikin sovitus: Jaakko Salo

Jee jee jee - Saukki ja oravat, kesto 3:13

Alkuperäissanoitus ja oravasanointus: Sauvo "Saukki" Puhtila
 Musiikin sävellys: Jaakko Salo
 Sisältää myös traditionaalien:
 Tuiki tuiki tähtönen
 (Alkuperäissanat: Jane Taylor, alkuperäissävellys: ranskalainen traditionaali "Ah! Vous dirai-je, Maman", mm. W.A Mozart on tehnyt variaatioita tästä
 Musiikin sovitus: Jaakko Salo

Jöröjukka-rock - Saukki ja Oravat, kesto 2:08

Inspiraatio:
 "Jörö-Jukka" (Struwwelpeter)
 Alkuperäissanoitus sekä oravasanointukset: Sauvo "Saukki" Puhtila
 Musiikin sävellys ja sovitus: Jaakko Salo

Pikkuoravien kuuraketti - Saukki ja Oravat, kesto 3:05

Alkuperäismusiikki & sanat:
 Oh! Susanna, traditionaali
 (Säv. ja san. Stephen Foster)
 Oravasanointus: Sauvo "Saukki" Puhtila
 Musiikin sovitus: Jaakko Salo

Pikkuoravien tuutulaulu - Saukki ja Oravat, kesto 3:25

Alkuperäismusiikki & sanat:
 Beautiful Dreamer, traditionaali
 (Säv. ja san. Stephen Foster)
 Oravasanointus: Sauvo "Saukki" Puhtila
 Musiikin sovitus: Jaakko Salo

4.3 Sovitukset ja käsikirjoituksen luominen

4.3.1 Sovitukset

Kysyin keväällä 2020 Metropolian ammattikorkeakoulussa muusikoksi opiskelevalta ystävältäni Eetu Hämäläiseltä, olisiko hän halukas tekemään sovitukset konserttiin. Hän oli heti alusta alkaen mukana projektissa ja sovimme että sovitukset ovat valmiit elokuussa

2020. Sovimme myös, että hän toimii konsertin pianistina ja ohjaa bändiä musiikillisissa asioissa kaikissa yhteisissä harjoituksissa.

Halusin sovitusten olevan mahdollisimman lähellä alkuperäisiä, jotta aikuisille katsojille, joille musiikki on jo lapsuudesta tuttua, musiikki herättäisi voimakkaita muistoja. Pohdimme Eetun kanssa, mikä olisi toimivin ja kompaktein kokoonpano. Päädyimme aluksi 11 henkilön kokoonpanoon, jossa oli neljä laulajanäyttelijää, piano, kitara, basso, rummut, saksofoni, trumpetti ja pasuuna. Halusin mahdollisimman pienen kokoonpanon, jotta muun muassa harjoituksista sopiminen ja tiedottaminen olisi mahdollisimman sujuvaa. Lopulta sovimme kuitenkin lisäävämmme toisen kitaran, sillä sovituksia tehdessä Eetu huomasi monen kappaleen kaipaavaan toista kitaristia. Lopulliseksi kokoonpanoksi muodostui 12 henkilöä.

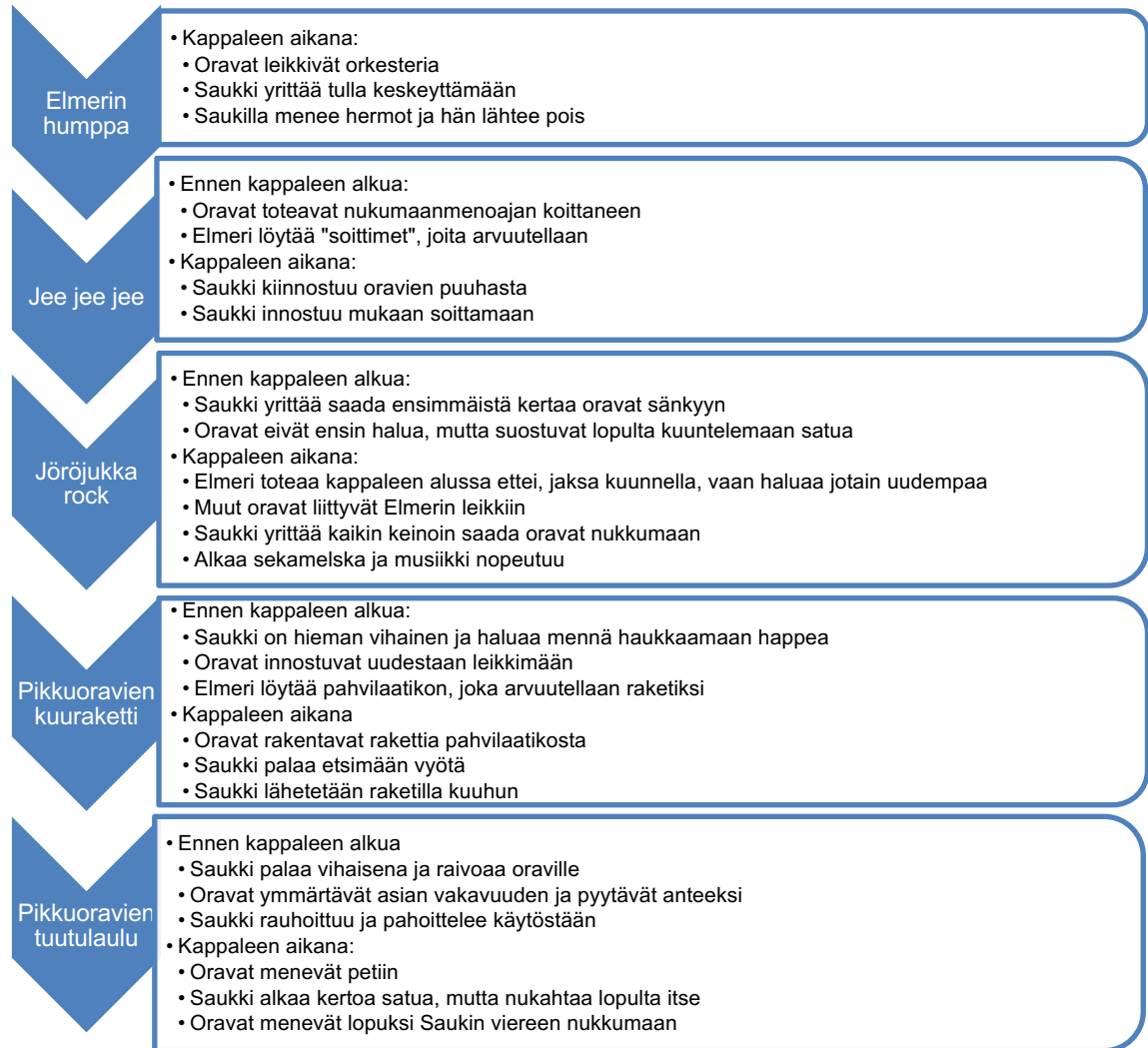
Sovitukset myötäilevät kokonaisuudessaan suurin piirtein levyversioita, mutta annoin sovitukseen myös vapauksia tarvittaessa muuttaa niitä. Yhtenä esimerkkinä tästä on Jee jee jee kappale. Alkuperäisessä versioissa ei ole torvispektiota, kun taas Eetun tekemässä sovituksessa torvispektio on lisätty, sillä halusimme, että kaikki soittajat olisivat mahdollisimman monessa kappaleessa mukana.

4.3.2 Käsikirjoitus

Loin käsikirjoituksen kesällä 2020. Kappaleet itsessään ovat tarinallisia, joten käsikirjoitus on luotu tukemaan kappaleesta seuraavaan siirtymistä. Ennen käsikirjoituksen kirjoittamista loin paperille raamit, miten tarinan juoni etenisi. Tarinan punaisena lankana toimii Saukin yritys saada pikkuoravat nukkumaan.

Alussa oravat leikkivät orkesteria, jota Saukki tulee ihmettelemään. Leikin aikana oravat saavat Saukin hämättyä pois häiritsemästä. Leikin jälkeen Elmeri löytää esineitä, joista he keksivät tehdä soittimet. Oravat alkavat leikkiä rokkibändiä ja lopulta Saukki intoutuu leikkiin mukaan. Saukki kuitenkin havahtuu siihen, että on nukkumaanmeno aika. Oravat menevät petiin, mutta innostuvat jälleen leikkimään ja alkaa tanssiminen. Saukki hieman hermostuu tästä ja menee ulos haukkamaan happea. Sillä aikaa oravat ovat keksineet uuden leikin, ja he rakentavat pahvista rakettia. Saukki palaa etsimään vyötään, joka löytyy raketista. Samalla kun hän astuu rakettiin ottamaan vyönsä, raketti laukaistaan kuuhun. Tämän jälkeen Saukki on hyvin vihainen ja raivoaa oraville. Oravat ovat katu-

vaisia ja pyytävät Saukilta anteeksi. Saukki pyytää myös oravilta anteeksi omaa käytöstään. Saukki saa vihdoin oravat petiin, mutta nukahtaakin lopulta itse. Oravat käyvät Saukin viereen yhdessä nukkumaan. Alla on havainnollistava kaavio konsertin kulusta.

Kuvio 2. Konsertin juonen pääpiirteet

Käsikirjoitusta luodessa on tärkeä huomioida asiat, joita haluaa informoida katsojalle. Heti ensimmäisen kappaleen jälkeen halusin kertoa katsojalle hahmojen nimet. En halunnut alkuun mitään varsinaista esittelyä, vaan sisällytin sen hahmojen keskusteluun. Ensimmäisessä repliikissä Elmeri mainitsee Saukin nimen, jolloin katsojaa ymmärtää, mitä hahmoa tällä tarkoitetaan.

*"Elmeri: Voi jukra! Se oli hauskaa! Mihin se **Saukki** oikein meni? Näittekö te mihin se meni?"*

Elmerin esittelyn olen ratkaissut sisällyttämällä Simeonin repliikkiin Elmerille tarkoitetun kysymyksen ja mainitsemalla hänen nimensä samalla. Tähän Elmeri vastaa ja katsoja saa sitä kautta selville, kuka hahmoista on kyseessä.

*"Simeoni: **Elmeri**, mikä sinulla on oikein siinä?"*

"Elmeri: No ettekö te muka tajua mikä tämä on?"

Nestorin ja Simeonin nimet mainitsee Elmeri. Hän ojentaa kummallekin soittimen ja samalla sanoo heidän nimensä, jolloin katsojalle selviää hahmo, kenelle repliikki on osoitettu.

*"Elmeri: Sinä **Simeoni** voit soittaa kitaraa" "Elmeri: Tässä **Nestori** sinulle kattila"*

Kuvio 3. Kuvassa vasemmalta oikealle: Saukki – Ville Soikkeli, Simeoni – Viivi Sopenen, Nestori – Anna Myyryläinen ja Elmeri – Elizabeth Hiltunen

Vaikka konsertti on tarkoitettu koko perheelle, konsertin käsikirjoituksessa on huomioitu lasten maailma. Halusin sisällyttää konserttiin lapsikatsojien osallistamista, tunnetaitoja sekä tunteiden sanallistamista.

Osallistamista käytin hyödykseni soittimien arvuuttelulla. Elmerillä on kolme erilaista esinettä: sulkapallomaila, kattila ja tennismaila. Jokaisen esineen kohdalla yritetään arvuuttella, mikä soitin voisi olla kyseessä. Näin saadaan lapset osallistettua konsertin kulkuun. Alun perin minulla oli idea kysyä lapsilta suoraan yleisössä, mutta yleisön puuttuessa

tein arvuuttelun Nestorin ja Simeonin kanssa. Arvuuttelun alussa yritin imitoida ääniä itse, mutta oikeaa soitinta ei sen perusteella osata vielä tunnistaa. Sen jälkeen ”soitan” esinettä, jolloin oikean soittimen ääni tulee bändiltä. Oikean soittimen äänen kuultua Simeoni ja Nestori osaavat tunnistaa oikean soittimen.

Kuvio 4. Kuvassa soitetaan kattilaa, tennismailaa ja sulkapallomailaa

Tunnetaitoja ja tunteiden sanallistamista käsitellään konsertin lopussa, kun Saukki menettää hermonsensa. Sisällytin Saukin vuorosanoihin ”Nyt minua suututtaa todella paljon”, mikä sanallistaa Saukilla olevan tunteen. Lopuksi olen ottanut myös anteeksipyynnön ja anteeksiantamisen tärkeyden.

”Saukki: Mukavaa, että pyysitte minulta anteeksi. Se helpotti oloani. Annan teille anteeksi ja olen myös pahoillani, että aloin huutamaan teille vihaisena.”

Tässä Saukin repliikissä sanallistetaan kolme asiaa. Ensimmäisenä Saukki ilmaisee helpotusta, jonka anteeksipyyntö aiheutti. Toiseksi Saukki ilmaisee antavansa oraville anteeksi. Kolmanneksi Saukki ilmaisee reaktionsa tunteen takana ja pyytää tästä itse anteeksi.

Kuvio 5. Kuvassa Saukki leppyy oravien anteeksipyyntön seurauksena

4.4 Harjoituskausi ja sen suunnittelu

Ennen harjoituskautta otin yhteyttä esiintyjiin elokuun alussa 2020. Laulajanäyttelijöihin: Ville Soikkeliin (Saukki), Viivi Sopaseen (Simeoni) ja Anna Myyryläiseen (Nestori) tutustuin alun perin METKAN speksin kautta. Speksin myötä tiesin, että he ovat hyviä näyttelijöitä, jotka osaavat myös laulaa, joten päädyin kysymään heitä rooleihin. Soittajiksi pyysin tuttuja musiikintutkinnon opiskelijoita Metropolian ammattikorkeakoulusta. Alun perin konsertti oli tarkoitus esittää tammikuun alussa 2021, joten ajoitin harjoituskauden marras- joulukuulle. Aikataulullisesti harjoitukset pidettiin kerran viikossa, ja ne kestivät ajallisesti 2–3 tuntia. Käytin harjoituskauden aikatauluttamiseen Excel -taulukkoa. Suunnittelin taulukkoon aluksi harjoitusten päivät ja mahdolliset lomat, jolloin harjoituksia ei voi pitää. Merkitsin myös osallistujat harjoituksissa, ja mitä asioita silloin käydään läpi. Täytin taulukkoa sitä mukaan, kun saimme sovittua tarkan päivämäärän harjoituksille. Alla kuva harjoitusaikataulusta.

Treeni aikataulu	Tarkka treeni pvä	Ketä paikalla?				Mitä tapahtuu?
		Oravat	Saukki	Bändi	Torvet	
	vko					
Maraskuu	45 (2.11.-8.11.)	3.11. Klo 16-18	x			Elmerin humpu ja Jeejeejee, laulutreenit
	46 (9.11.-15.11.)	11.11 Klo 18-21	x			Jöröjukka-rock, pikkuravien kuuraketti, pikkuravien tuutulaulu, laulutreeni
	47 (16.11.-22.11.)	20.11 Klo 18-21	x	x		Elmerin humpu ja Jeejeejee, laulutreenit + spiikit
	48 (23.11.-29.22.)	27.11 Klo 18-21	x	x		Jöröjukka-rock, pikkuravien kuuraketti, pikkuravien tuutulaulu, laulutreeni + spiikit
	49 (30.11.-6.12.)	2.12 klo 17-20	*	*		Läpimeno pianon kanssa
Joulukuu	50 (7.12.-13.12.)	8.12 Klo 18-21	*	*	*	Yhteistreenit, kaikkien biisien läpikäynti
	51 (14.12.-20.12.)	17.12 Klo 11-14	*	*	*	Jos viime viikolta jäi jotain käymättä niin ne + läpimeno
	52 (21.12.-27.12.)					
	53 (28.12.-3.1.)					
Tammikuu	1 (4.1.-10.1.)					
	2 (11.1.-17.1.)		*	*	*	Läpimeno + biisistä
	3 (18.1.-24.1.)		*	*	*	Läpimeno, kenraali ja konsertti
	4					
Helmikuu	5					
	6	11.2 Klo 19-22	x	x		kertaustreenit
	7		18.2 x	x		läpäri pianon kanssa
	8 (Hiihtoloma viikko)					
Maaliskuu	9	3.3 klo 19-21 pelkkä bändi			x	
		6.3 12-15	x	x	x	yhteistreenit, kaikki biisit
	10	13.3 klo 12-15	x	x	x	jos viime viikolta jäi niin ne + läpäri
	11	17.3 torisektio treenit klo 11-14				
		20.3 yhteistreenit klo 10-12	x	x	x	biisien läpikäynti torisek , läpimeno?
	12	torisektiotreenit?			x	
		26.3 näyt. treeni klo 18.30-20.30	x	x		
		27.3 yhteistreenit klo 12-14	x	x	x	läpimeno
	13	29.3 Läpikävely klo 14	x	x		treenataan asemointia lavalla
		KENRAALI/SOUNDCHECK KLO 16	x	x	x	
		KONSERTTI KLO 18	x	x	x	

Kuvio 6. Harjoitusaikataulu

Harjoituskausi alkoi lauluharjoituksilla, joita pidin pianistin kanssa kuusi kertaa. Ensimmäiset kaksi kertaa käytin oravien stemmalauluharjoituksiin. Harjoittelimme pianistin kanssa käyden jokaisen laulajan stemmat erikseen läpi, minkä jälkeen harjoittelimme kappaleita yhdessä stemmoissa. Seuraaviin harjoituksiin osallistui oravien lisäksi Saukki. Näissä harjoituksissa tarkistimme kaikki Saukin osuudet ja kävimme kaikki laulut läpi laulaen ja samalla äänittäen ne. Neljänsissä lauluharjoituksissa otimme mukaan myös lavalla tapahtuvan liikkeen. Kävin jokaisen kappaleen läpi samalla kertoen, mitä haluaisin lavalla siinä vaiheessa tapahtuvan. Selitykseni jälkeen kokeilimme asiaa käytännössä viimeksi tehtyjen äänitteiden kanssa pariin kertaan. Kuvasin myös jokaisen kappaleen erikseen, jotta pystyin tarvittaessa palata ja tarkistaa tallenteelta suunniteltuja liikkeitä ja asemointeja.

Alkuperäisen aikataulun mukaan seuraavat harjoitukset olisivat olleet vielä laulajien kesken, mutta koronarajoitusten ja Soiva- rakennuksen muuton vuoksi harjoitukset joulukuulta ja tammikuulta jouduttiin siirtämään. Tämän vuoksi harjoituskausi jäi kahdeksi kuukaudeksi tauolle. Joululomien jälkeen konsertille varmistui uusi päivämäärä, joka oli 29.3. Päivämäärän selvittyä aloin suunnittelemaan harjoituskautta uudestaan siihen, mihin se oli ennen rajoituksia jäänyt. Harjoituskausi jatkui helmikuussa 2021. Kahden kuukauden tauon vuoksi päätin pitää yhden ylimääräiset harjoitukset laulajien kanssa, missä

muistelimme edellisissä harjoituksissa tehtyjä asioita. Viimeisissä laulajien omista harjoituksissa tehtiin ensimmäinen läpimeno. Kävimme kaikki kappaleet liikkeiden kanssa läpi ja otimme mukaan kappaleiden välissä olevat repliikit. Ensimmäisestä läpimenosta otin myös videotallenteen sekä äänitteen.

Maaliskuussa harjoituksiin tuli mukaan bändi. Pidin ensin harjoitukset pelkän bändin kanssa, jossa kävimme kaikki kappaleet läpi ja tarkistimme tarvittavat kohdat. Samalla viikolla pidimme ensimmäiset yhteiset harjoitukset laulajien ja bändin kanssa. Bändin ja laulajien yhteisharjoituksia pidin yhteensä kolme kertaa. Yhteisharjoituksissa kävimme aina aluksi läpi kaikki kappaleet yksi kerrallaan niin, että kappaleiden jälkeen kerroin huomioita ja tarvittaessa kappale otettiin uudestaan. Tämän vaiheen jälkeen pidimme tauon, jonka jälkeen lopuksi teimme läpimenon käsikirjoituksen kanssa. Ensimmäisissä yhteistreeneissä keskityimme ainoastaan lauluun, mutta seuraavissa yhteisissä harjoituksissa teimme läpimenon aina liikkeiden kanssa.

Viimeisiin harjoituksiin ennen esityspäivää mukaan tuli torvisektio. Käytin tunnin ennen yhteisiä treenejä pianistin kanssa pelkän torvisektion harjoituksiin. Torvisektioharjoitusten jälkeen mukaan tulivat bändi ja laulajat. Harjoittelimme kaikki kappaleet läpi, minkä jälkeen teimme läpimenon ensimmäistä kertaa rekvisiitan kanssa.

Konserttipäivänä järjestin laulajanäyttelijöiden läpimeno- ja yhdet kenraaliharjoitukset koko porukan kesken.

Yhteisharjoitusten sopimisessa käytin Doodle-kalenteria, johon laitoin kaikki itselleni sopivat harjoitusajat. Sitä kautta osallistujat pystyivät helposti klikkaamalla valikoida heille itselleen sopivat ajat.

4.5 Ohjaus

Ohjaajana minulla oli selkeä taiteellinen näkemys siitä, miltä halusin konsertin näyttävän ja kuulostavan. On kuitenkin tärkeä pohtia, millä tavalla ilmaisee asiat. Minkälaisia sanavalintoja haluaa käyttää kertoessa omaa näkemystä niin, että ohjattavalle tulisi myös käsitys näkemyksestä, ja että he pystyisivät sen myös toteuttamaan. Keskityn tässä luvussa olennaisesti laulajanäyttelijöiden ohjaamiseen. Vaikka en varsinaisesti tässä projektissa ollut opettajan roolissa, halusin ohjaajana toimia myös pedagogisesti sensitiivisesti.

Pedagogisella sensitiivisyydellä tarkoitetaan herkkävaistoista ammatillista toimintaa, joka mahdollistaa oppijalle hyvän oppimisprosessin. Pedagogisesti sensitiivinen toimii kokonaisvaltaisella herkkyydellä käyttäen tietoa ja osaamistaan yksilöllisesti oppijan mukaan. (Huhtinen-Hildén 2017, 393–394.) Olen opintojeni aikana käsitellyt monesti tätä aihetta, ja pidän sitä myös itselleni tärkeänä työtapana pedagogina.

”Pedagogista sensitiivisyyttä voi verrata vanhemmuudessa ei-kielelliselläkin tasolla tapahtuvaan lapsen kokonaisvaltaiseen ”näkemiseen”, lapsen viestien herkkään vastaanottamiseen ja tulkitsemiseen sekä niihin vastaamiseen lapsen iän mukaisesti.” (Huhtinen-Hildén 2012, 165).

Itselleni harjoituksissa oli tärkeää pitää ilmapiiri sellaisena, että kaikilla olisi miellyttävää heittäytyä tekemiseen ilman ylimääräisiä paineita. Siksi oli tärkeää suunnitella harjoituskausi niin, että aina kun harjoituksiin tuli enemmän osallistujia, edelliset asiat olivat harjoiteltu hyvin, jotta laulajanäyttelijöillä olisi turvallinen olo tehdä harjoituksissa täysillä. Harjoituskauden alkuvaiheessa harjoittelimme kaikki laulut ja stemmat siihen kuntoon, että voimme lisätä mahdollisimman pian näyttelemisen ja liikkeen harjoituksiin mukaan.

Minulla oli jo ennen harjoitusten alkamista visio oravien lauluäänestä. Levyversioissa oravien äänet on nopeutettu kuulostamaan korkealta. En halunnut toteuttaa itse tällaista versiota, vaan ajattelin naislauluäänänen sopivan hyvin oravien ääneksi. Halusin kuitenkin lisätä niin sanotusti ”ärsyttävää” tehostetta lauluääneen, mikä kerroin myös oravien esittäjille heti alkuvaiheessa. Mitä enemmän kappaleet alkoivat tulla laulajille tutuksi, lisäsimme ääneen tehostetta. Ohjasin oravia ensin itse laulamalla ja näyttämällä, miltä halusin äänen kuulostavan. Kysyin myös laulunopettajaltani Kaisa Saarikorvelta vinkkejä, miten tehosteen saisi tuotettua mahdollisimman taloudellisesti ja rikkomatta ääntä. Sain neuvoksi nostaa kurkunpäättä ja käyttää aktiivisesti huulia artikuloidessa. Ohjasin näitä neuvoja käyttäen oravia tekemään tehosteen, jotta ääni jaksaisi kantaa koko konsertin läpi.

Ohjaajan sekä esiintyjän roolissa minun täytyi keksiä, miten ohjaisin ohjattavia samalla, kun harjoittelin ja esiinnyin heidän kanssaan itse. Helppoisimmaksi tavaksi osoittautui kuvata tai äänittää harjoitukset. Harjoitusten jälkeen pystyin rauhassa katsomaan ja käymään läpi tehdyt asiat. Samalla tein muistiinpanoja, joiden avulla pystyin kertomaan ohjeita seuraavissa harjoituksissa.

4.6 Rekvisiitta

Minulla ei ollut konserttiin suurta budjettia, joten kaikki rekvisiitta ja asut, joita konsertissa käytettiin ovat joko omasta kaapista löytyvää, kierrätettyä tai itse tehtyä. Oravien hännät ja korvat ompelin kierrätetystä tekstiilikangasta. Saukin vaatteet löytyivät Saukin esittäjän omasta vaatekaapista, ja oravien paidat ostimme Second hand -myymälästä. Valitsimme vaatteet myös sen mukaan, että niitä voisi käyttää muulloinkin kuin esiintyessä. Pikkuoravien kuuraketissa käytetty pahvinen raketti on tehty vanhoista pahvilaatikoista. Kaikki muu rekvisiitta löytyi sopivasti omasta kaapista.

Kuvio 7. Kuvassa raketti vielä keskeneräisenä ennen Pikkuoravien kuuraketti kappaleen alkua.

Kuvio 8. Kuuraketti valmiina lähtöön

4.7 Promoaminen

Konsertin promoamisen toteutin Facebookin kautta. Alun perin minulla oli tarkoitus tehdä konsertista mainosjulisteita, mutta koska konsertti tehtiin tallennemuotoon, ei julisteille ollut enää tarvetta. Otimme kuitenkin promokuvat Facebook tapahtuman mainosta varten. Graafisen ilmeen toteutti ystäväni Eetu Hämäläinen.

Kuvio 9. Facebook tapahtuman mainos

Loin Facebook tapahtuman kaksi viikkoa ennen konsertin ensiesitystä. Tapahtumaan oli osallistuneita ja kiinnostuneita yhteensä 173 henkilöä. Yhtä aikaa katsovia ensiesityksellä oli 42. Konsertti jäi ensiesityksen jälkeen katsottavaksi YouTubeen, mikä nosti katselukertojen määrää. 16.4.2021 videon katselukertoja oli 259 kappaletta.

5 Työn arviointi ja tavoitteiden toteutuminen

Konsertti toteutui kaikin puolin onnistuneesti. Kaikilla esiintyjillä oli kivaa, ja se säteili lavalla. Kaikki harjoittelemamme asiat onnistuivat esityspäivänä moitteettomasti ja kokonaisuus oli koko konsertin läpi soljuva siitäkin huolimatta, ettei kappaleiden välissä tullut yleisön taputuksia. Live-konsertti tilanteissa yleisöltä olisi saanut paljon impulsseja, joten olen hyvin tyytyväinen siihen, kuinka saimme pidettyä lavaenergian kasassa koko konsertin läpi.

5.1 Tavoitteiden toteutuminen kerätyn aineiston perusteella

Minulla kerääntyi matkan varrella aineistoa konsertista ja sen valmistumisesta. Käytän tavoitteiden arvioimisen pohjana kappaleista tehtyjä äänitteitä, harjoituskaudelle täytettyä taulukkoa sekä konsertista saatua suullista palautetta. Kaikki yleisöltä kerätty palaute oli yleisön omatoimisesti minulle suoraan kerrottua palautetta.

Tallensin kaikki harjoituskerrat joko äänitteen tai videon muotoon sen perusteella, onko harjoituksissa paneuduttu laulullisiin vai näyttämöllisiin asioihin. Tavoitteiden toteutumisista arvioin vertaamalla 18.2.2021 kuvattua läpimenoa ja lopullista konsertista tehtyä videotallennetta. Läpimenessä kuulee selkeästi, että kaikki oravien stemmat eivät ole vielä puhtaita ja oravien ärsyttävään soundiin ei ole vielä kiinnitetty huomioita. Lisäksi Repliikkien ajoittaminen kappaleiden sisällä tuotti vielä harjoituksissa vaikeuksia. Konserttitalenteessa puolestaan stemmat ovat hyvin harjoiteltu ja repliikit tulevat oikeissa kohdissa musiikkiin nähden. Oravien soundin kuulee paikka paikoin pitkin konserttia. Vertailun perusteella voin todeta, että harjoituksiin käytetty aika on tuottanut tulosta. Esiintyjillä on ollut tarpeeksi aikaa sisäistää kappaleissa tapahtuvat stemmat ja repliikit hyvin. Ottaen huomioon, missä ajassa esiintyjät pystyivät sisäistämään opittavat asiat, harjoituskausi oli suunniteltu hyvin.

Konsertin harjoituskauden aikana tein Excel-taulukon, johon suunnittelin valmiiksi tulevien harjoitusten ajankohdat ja läpikäytävät asiat. Tarkensin myöhemmin taulukkoon myös tarkat päivämäärät, kellonajat, mahdolliset muutokset ja peruutukset. Tästä oli itselleni hyötyä suunnittelussa, ja se selkeytti visualisoimaan harjoituskauden kaarta. Vaikka meiltä jäi paljon harjoituksia välistä jouluihin ja tammikuun ajalta, pystyin taulukkoa hyödyntämällä jatkamaan harjoituskautta tehokkaalla tavalla. Taulukon perusteella olen onnistunut suunnittelemaan harjoituskauden tehokkaaksi ja soljuvaksi.

Sain yleisöltä suullista palautetta, kuinka konsertti oli hyvin valmisteltu, viihdyttävä ja laadukas niin musiikillisesti kuin käsikirjoituksellisesti. Oli hienoa kuulla, että huolellisen harjoittelukauden jälkeen katsojille välittyi laadukas ja tarkkaan mietitty kokonaisuus.

Palautetta tuli myös siitä, kuinka kappaleet olivat tuoneet muistoja lapsuudesta. Tämä palaute oli itselleni tärkeää konsertin tavoitteiden kannalta. Eräs henkilö kertoi muistaneensa jokaisen sanan ulkoa, vaikka ei ollut kuunnellut kyseisiä kappaleita moniin kymmeneen vuosiin. Toinen taas kertoi pystyneensä muistamaan matkat mummolaan, kun kuunneltiin Saukki ja Oravat levyä. Matkan aikana ehdittiin kuuntelemaan levyä kaksi kertaa ennen kuin oltiin perillä.

5.2 Ohjaukselliset tavoitteet ja ohjattavien kirjallinen palaute

Keräsin ohjattaviltani konsertin jälkeen palautteen kirjallisen lomakkeen kautta, jossa he saivat kertoa harjoituskauteen, ohjaukseen ja ilmapiiriin liittyviä omia kokemuksia. Halusin selvittää, kuinka ohjauksellisesti mietityt asiat ovat toteutuneet. Valitsin kysymyksiin aiheita, joihin itse paneuduin ohjaukseen liittyen. Vastaajia oli yhteensä 3 henkilöä. Vastaukset annettiin nimettömästi ja kysymyksiin sai vastata vapaasti.

Kysymykset joita käytin kyselylomakkeessa:

1. Oliko harjoituskausi aikataulullisesti ok? Oliko harjoituskausi suunniteltu niin, että aina kun harjoituksiin tuli enemmän osallistujia edelliset asiat olivat jo siinä kunnossa, että oli turvallinen olo tehdä harjoituksissa täysillä?
2. Oliko ohjaajan ohjeet selkeät?
3. Antoiko ohjaaja tarpeeksi palautetta? Koitko että palaute oli rakentavaa ja sensitiivistä?
4. Millaisena koit ilmapiirin harjoituksissa ja konsertti päivänä?
5. Saitko tarpeeksi tukea ohjaajalta konsertti päivänä? Koitko sellaiselle tarvetta?

Harjoitusten ilmapiiristä kysyttäessä vastaukset kuvasivat ilmapiiriä positiivisilla sanoilla. Palautelauseet on poimittu kirjallisen palautekyselyn vastauksista. Palautteet annettiin nimettömästi.

Ilmapiiri oli hauska ja rento aina ensimmäisistä harjoituksista konserttipäivään saakka ja harjoituksiin oli joka kerta mukava tulla. Työryhmämme henkilökemiat osuivat jotenkin todella hyvin yhteen ja tuli fiilis, että kaikilla oli hauskaa proggista tehdessä. Kaikki halusivat tehdä tätä hommaa tosissaan, mutta suhtautuivat myös tekemiseen huumorilla, jonka vuoksi treenit olivat leppoisia. Hyvä ryhmähenki näkyi mielestäni myös valmiissa teoksessa ja on osasy siihen, miksi se lopulta oli niin onnistunut.

Ohjaukseen liittyviin asioihin kommentoitiin seuraavasti

Ohjaajana Elizabeth oli selkeä, innostava ja hänellä oli selkeä visio esityksestä. Hän otti myös hyvin ehdotuksia vastaan ja esim. koreografia syntyi devising-menetelmällä Elizabethin johdolla.

Tykkäsin että ohjaaja antoi palautetta suoraan ja jäməkästi, mutta silti lempeästi ja iloisella asenteella. Hänen luonnollinen johtajuutensa tuli palautetta antaessa jotenkin erityisesti esille. Itselleni ei koskaan tullut inhottavaa fiilistä palautteesta, vaan nimenomaan kannustettu fiilis toimimaan paremmin.

Ohjaaja antoi rakentavaa ja inspiroivaa palautetta treenien aikana ja sen jälkeen. Palaute oli selkeää ja auttoi parantamaan omaa suoritusta seuraaviin treeneihin.

En kokenut tarvitsevani kummemmin tukea, mutta ehkä se myös kertoo siitä, että sitä tukea oli koko projektin ajan

Konkreettisia kehittämiskohteita harjoitusten osalta tuli yksi

Jos jotain harjoituksia olisin kaivannut enemmän, olisivat ne olleet läpimenoja lavasteiden ja rekvisiitan kanssa, mutta rajoitukset huomioon ottaen selvisimme erinomaisesti esitykseen ja esityksessä vain yhdellä kenraaliharjoituksella.

Tärkeimmät tavoitteet ohjauksellisesti liittyivät sensitiiviseen ohjaamiseen ja oman näkemysten ohjaaminen selkeästi. Ohjattavien palautteen perusteella olin onnistunut pitämään harjoituksissa rennon ilmapiirin, jossa oli turvallista tehdä asiat täysillä. Itselläni oli myös olo, että meillä oli hyvä ryhmähenki ja yhdessä tekeminen on ollut hauskaa. Ohjaajana onnistuin johtamaan ja pitämään harjoitukset järjestelmällisinä ja tehokkaina, jotta aikataulullisesti pysyisimme aikatauluissa ja esitys vastaisi omaa taiteellista näkemystäni.

6 Pohdinta

Saukki ja Oravat konsertti on ollut minulle hyvin tärkeä projekti ja olen erittäin onnellinen, että pääsin toteuttamaan sen todella ammattitaitoisen ja mukavan työryhmän kanssa. Koko projekti tuntui todella luontevalta tavalta toteuttaa omaa luovuutta.

Matkan varrella tuli muutamia hidasteita projektin etenemiselle kokoontumisrajoitusten vuoksi, minkä ansiosta oivalsin itsestäni kehittämiskohteita. Pysin koko projektin ajan organisoimaan kaiken mahdollisimman valmiiksi, mutta konserttipäivien muuttuessa ja kokoontumisrajoitusten myötä tullut epävarmuus konsertin ajankohdasta saivat minut ajoittain hyvin stressaantuneeksi. En ole yleensä kova stressaaja, joten tämä myös hämmentä minua. Oivalsin kuitenkin lopulta, etten stressaannu, jos minulla on koko ajan langat omissa käsissäni. Välillä kuitenkin tulee vastaan tilanteita, joihin ei itse pysty vaikuttamaan tai selvyyttä ei voi heti saada, mikä saa minut stressaamaan. Tämän projektin myötä olen oppinut tunnistamaan itsessäni tällaisen piirteen, jota voin jatkossa kehittää.

Ohjattavien palautteiden myötä tulin tietoisiksi myös uusista vahvuuksistani. Palautteissa mainittiin, kuinka minun luonnollinen johtajuuteni on tullut esille tässä projektissa. En ole ennen havainnut tällaista ominaisuutta itsessäni, joten oli mukava saada tästä palautetta. Ajattelen, että luonnollinen johtajuus tuli esiin, sillä minulla oli hyvin selkeä näkemys kokonaisuudesta ja pyrin parhaani mukaan tuomaan sen ilmi muille työryhmässä. Olen itse hyvin empaattinen ihminen ja pystyn helposti ymmärtämään toisen näkökulmaa. Tämän ominaisuuden ansiosta sensitiivinen ohjaus ja luonnollinen johtajuus tulivat minulta suhteellisen itsestään.

Käsikirjoitusta ja kappaleiden valintaa ajatellen onnistuin luomaan eheän kokonaisuuden. Vaikka käsikirjoitus on kokonaisuudessaan todella yksinkertainen, lasten näkökulmasta katsoen se oli mielestäni hyvä kokonaisuus. Kappaleet itsessään sisällyttävät jo paljon asiaa, joten pelkistetty käsikirjoitus kappaleiden kanssa toimi hyvin.

Esiintyjänä tämä projekti kehitti minua laulun, näyttelemisen ja liikkumisen yhdistämisen osalta. Esiintyjänä minun täytyi pystyä yhdistämään nämä kolme osa-aluetta, niin että jaksoin koko konsertin pitää energiatason korkealla. Kappaleiden aikana laulun ja liikkeen yhdistäminen vei paljon energiaa ja kappaleiden jälkeen pulssi oli korkealla ja hengästytti. Replikkien aikana hengityksen pystyi tasaamaan, niin että seuraavassa kappaleessa jaksoi taas laulaa ja liikkua samanaikaisesti. Tämä energiatasojen vaihtelu loi myös luonnollista juonen kulkuun liittyvää rytmiä ja fokusointia. Kappaleiden aikana musiikki oli mukaansatempaavaa ja esiintyjien korkea energiataso piti katsojan kiinnostuksen yllä koko kappaleen läpi. Replikkien aikana rauhallista keskustelua oli helppoa seurata, sillä fokus kohdistui replikoivaan hahmoon.

Sen lisäksi, että konsertti toi hyvää mieltä katsojille, se toi mukavan ja rennon ilmapiirin ansiosta soittamisen iloa ja hyvää mieltä myös esiintyjille. Pohdin ohjattavien palautteiden pohjalta, mitkä asiat vaikuttivat projektin rentoon ilmapiiriin. Henkilökemiat ovat tietysti yksi asia, mikä vaikuttaa olennaisesti ilmapiiriin. Olen ollut monissa ryhmätyötilanteissa, joissa ei välttämättä kaikkien henkilökemiat ole kohdanneet, ja se on vaikuttanut työn laatuun. Ryhmätyötilanteissa olen myös huomannut tärkeäksi, että joku toimii ryhmänjohtajana ja vie asioita eteenpäin. Toimin omassa projektissani ryhmänjohtajana, ja se helpotti muiden työskentelyä ryhmässä, sillä he pystyivät luottamaan minuun. Ajattelin kuitenkin myös, että liian vakavahenkisen johtaminen on haitaksi, sillä oma perusluon-

teeni ja vakavahenkisyys eivät kulje käsikädessä. Olen itse sellainen, joka löytää huumoria jokaisesta asiasta, ja en ota asioita liian vakavasti, joten ehkä siitä johtuen ilmapiiri pysyi rentona koko projektin läpi.

Toivon opinnäytetyöni tarjoavan muille vinkkejä tämänkaltaiseen työskentelyyn sekä uusia näkökulmia ja ajatuksia musiikin eheyttävään voimaan.

Lähteet

Ahonen-Eerikäinen, Heidi 1997. Musiikin maailmasta mielen maisemiin. Teoksessa Markku Kaikkonen, Sari Mattila (toim.), 1997. Musiikki ja mielen mahdollisuudet. 55–67.

Alvin and the Chipmunks Meet Frankenstein. 1999. Kathi Castillo, Janice Karman, Ross Badgasarian Jr. Yhdysvallat: Badgasarian Productions. 78 min.

Alvin and the Chipmunks Meet the Wolfman 2000, Kathi Castillo. Yhdysvallat: Badgasarian Productions. 76 min.

Alvin and the Chipmunks: Chipwrecked. 2011. Mike Mitchell, Janice Karman, Ross Badgasarian Jr. Yhdysvallat: 20th Century fox. 87 min.

Alvin and the Chipmunks: The Road Chip. 2015. Walt Becker, Janice Karman, Ross Badgasarian Jr. Yhdysvallat: 20th Century fox. 92 min.

Alvin and the Chipmunks: The Squeakquel. 2009. Betty Thomas, Janice Karman, Ross Badgasarian Jr. Yhdysvallat: 20th Century fox. 88 min.

Alvin and the Chipmunks. 1983–90. Ross Bagdasarian Jr., Janice Karman. Yhdysvallat: Badgasarian Productions.

Alvin and the Chipmunks. 2007. Tim Hill, Janice Karman, Ross Badgasarian Jr. Yhdysvallat: 20th Century fox. 92 min.

ALVINNN!!! And the Chipmunks. 2015-. Janice Karman. Yhdysvallat: Badgasarian Productions.

Dessem, Matthew 2017. A Look Back at the Most Legendary Grammy Wins of All Time. <https://slate.com/culture/2017/02/a-look-back-at-the-greatest-grammy-winners-ever.html>. (Luettu 8.1.2021)

Huhtinen-Hildén, Laura. 2017. Elävänä Hetkessä. Teoksessa Lindeberg-Piironen, A. & Ruokonen, I. (toim.) 2017. Musiikki varhaiskasvatuksessa käsikirja. Helsinki: Classicus. 389–394

Huhtinen-Hildén, Laura. 2012. Herkät tuntosarvet musiikin opettamisessa. Teoksessa Jordan-Kilkki, P., Kauppinen, E. & Viitasalo-Korolainen, E. (toim.), 2013. Musiikkipedagogin käsikirja: vuorovaikutus ja kohtaaminen musiikinopetuksessa. Helsinki: Opetushallitus. 159–171

IMDb. Ross Bagdasarian. <https://www.imdb.com/name/nm0046564/>. (Luettu 8.1.2021)

Lehtonen, Kimmo. Juvonen Antti. Ruismäki Heikki. 2015. Eheyttävät musiikkimuistot osana elämäntarinaa. <https://musiikki.journal.fi/article/view/97173> (Luettu 23.4.2021)

Lehtonen, Kimmo 2018. Musiikki tekee hyvää aivoille. Parkinson-postia-lehden artikkeli 3/2018. <https://www.parkinson.fi/artikkelit/musiikki-tekee-hyvaa-aivoille>. (Luettu 16.3.2021)

Little Alvin and the Mini-Munks 2003, Jerry Rees, Janice Karman, Ross Bagdasarian Jr. Yhdysvallat: Badgasarian Productions. 80 min.

Matilainen, Ville. 2015. Saukki ja Pikkuoravat radiossa. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/08/28/saukki-ja-pikkuoravat-radiossa>. (Luettu 8.1.2021)

Saarenheimo, Marja 2014. Unohtamisen taito. <https://www.duodecimlehti.fi/duo11987>. (Luettu 23.4.2021)

The Alvin Show. 1961–62. Ross Bagdasarian Sr. Yhdysvallat: CBS Films.

The Chipmunk Adventure. 1987. Janice Karman, Ross Bagdasarian Jr. Yhdysvallat: Badgasarin Productions. 78 min.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatussuunnitelmien-perusteet>. (Luettu 7.5.2021)

Virtanen, Jarno. 2014. Lazzarella, Suklaasydän ja Poika varjoiselta kujalta – Sanoittaja-legenda Sauvo "Saukki" Puhtila on kuollut. <https://yle.fi/uutiset/3-7700147>. (Luettu 8.1.2021)

Worth, Stephen 2009. Animation: The history of the Chipmunks. <https://web.archive.org/web/20091012175459/http://www.animationarchive.org/2009/10/animation-history-of-chipmunks.html>. (Luettu 8.1.2021)

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön www-sivut. 2021. Tunnetaidot. <https://www.yths.fi/terveystieto/mielenterveys/tunnetaidot/>. (Luettu 24.4.2021)

Saukki ja oravat käsikirjoitus

Esitys alkaa pimeydestä. Soittajat virittävät soittimia. Elmeri kävelee kapellimestariksi soittajien eteen ja alkaa johtamaan.

Elmerin humppa

Saukki on kappaleen aikana mennyt verhoihin

Elmeri: Voi jukra! Se oli hauskaa! Mihinhän se Saukki oikein meni? Näittekö te mihin se meni?

Nestori: Toivottavasti se ei suuttunut tällä kertaa meille ihan kauhean pahasti

Simeoni: Meillä on nimittäin nukkumaanmeno aika aivan pian, muta meitä ei väsytä yhtään. Elmeri, mikä sinulla on oikein siinä?

Elmeri virittää sulkapallomailaa

Elmeri: No ettekö te muka tajua mikä tämä on?

Nestori: Sehän on aivan selvästi sulkapallomaila

Elmeri: Ehe! Miten te ette yhtään tajua? (Yrittää saada yleisöä arvuuttelemaan, että se on kitara)

Kyllä! Se on kitara. Sinä Simeoni voit soittaa kitaraa.

Ojentaa sulkapallomailan Simeonille

Tässä on Nestori sinulle kattila (yleisö arvaa rumpua)

Antaa rummun Nestorille

Ja minä voin soittaa harjaa (yleisö arvaa bassoa)

Simeoni: Nythän meillä on ihan oikea bändi!

Elmeri: Ou jee!

Jee jee jee

Saukki: Huhhuh! Kylläpä tuossa rokin soittamisessa tuli kuuma! Mutta jestas sentään Kellohan on jo vaikka mitä! Nyt Nestori, Simeoni ja Elmeri! Kello on 10 ja on nukkumaanmeno aika

Elmeri: Mutta meitä ei väsytä ollenkaan!

Nestori: Jep! Ei ollenkaan!

Saukki: Aamulla olette niin väsyneitä, ettei teitä saa hereille. Tämä on nähty jo moneen kertaan!

Simeoni: Ääh! No Selvä sitten

Saukki: Ihana juttu! Tulkaahan tänne, niin luen teille. Tämä onkin oikein hauska ja opettavainen satu

Oravat menevät petiin ja Saukki sängyn viereen istumaan

Jöröjukkarock

Saukki: Nyt saa riittää!! Minun pinnani alkavat kiristyä! Teitä ei saa koskaan ajoissa nukkumaan! Nyt minun on mentävä ulos haukkaamaan happea ennen kuin kiehahdan oikein kunnolla. Koittakaa nyt olla ihmisiksi, tai siis oraviksi, ihan sama minulle

(hiljaisuus)

Poistuu vihaisena

Oravat: Jee!!

Elmeri: Nyt voidaan rauhassa leikkiä

Nestori ja Simeoni: Jee!

Elmeri: Katsokaa! Se on spagetti!

Simeoni: Minusta se näyttää pahvilaatikolta

Nestori: Minulle tuli nälkä. Saanko maistaa sitä?

Elmeri: Ei se ole ruokaa!

Simeoni: Spagetti? Mitä sinä oikein tarkoitat

Elmeri: (yrittää kuvailla yleisölle rakettia ja lapset saavat arvata oikeaa sanaa) Kyllä! Se on kuuraketti!

Pikkuoravien kuuraketti

Oravat: Jihuu jihuu!

Saukki tulee esiin raivostuneena

Saukki: AAARGH! Voi että kun te ette ikinä kuuntele! Nyt minua suututtaa todella paljon! Tämä sama juttu toistuu joka ilta! Ja minä en enää tiedä mitä teidän kanssa pitäisi tehdä! Minähän tulen aivan hulluksi teidän kanssa... (mumisee vielä lisää)

Oravat katsovat toisiaan hieman hämmentyneenä ja peloissaan

Nestori: Anteeksi Saukki. Ei meidän ollut tarkoitus suututtaa sinua.

Simeoni: Jep. Me vain hieman innostuimme liikaa.

Elmeri: Olemme tosi pahoillamme. Lupamme käyttäytyä tästä eteenpäin paremmin

Saukki rauhoittuu

Saukki: Mukavaa, että pyysitte minulta anteeksi. Se helpotti oloani. Annan teille anteeksi ja olen myös pahoillani, että aloin huutamaan teille vihaisena.

Kaikki halaavat

Pikkuoravien tuutulaulu